

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lutego 2017 r. znak (...) - 2017 - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w brzmieniu zmienionym postanowieniem z dnia 31 marca 2017 r. odmówił J. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres nieprzerwanej niezdolności do pracy po ustaniu zatrudnienia, tj. od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 stycznia 2017 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do renty. Organ rentowy zauważył godnie z informacji uzyskanej z Centralnego Rejestru Ubezpieczonych oraz oświadczenia ubezpieczonego wynika, że J. S. ma ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 12 lipca 1996 r. Tym samym zaświadczenie lekarskie wystawione ubezpieczonemu na okres od 30 grudnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. nie uprawniają do wypłaty zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, tj. od 1 stycznia 2017 r.

Kolejnymi decyzjami z dnia 6 marca 2017 r. znak (...) - 2017 - (...), z dnia 14 kwietnia 2017 r. (...), znak z dnia 4 maja 2017 r. znak (...), z dnia 8 maja 2017 r. znak (...), 22 maja 2017 r. znak (...) - (...) / JB i z dnia 14 czerwca 2017 r. znak (...) - (...) / JB, Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. S. prawa do zasiłku chorobowego za dalszy łączny okres nieprzerwanej niezdolności do pracy od dnia 1 lutego 2017 r. do dnia 18 czerwca 2017 r. z tych samych względów, co za okres stycznia 2017 r.

Odwołania od powyższych decyzji wniósł J. S.. Domagając się wypłaty zasiłku chorobowego za okres objęty zakwestionowanymi decyzjami ubezpieczony przyznał, że jest uprawniony do renty inwalidzkiej z tytułu niezdolności do służby w Policji. Wskazał, że wypełniając stosowne oświadczenie wobec ZUS wpisał, że ma ustaloną policyjną rentę inwalidzką w związku z wypadkiem podczas służby i dołączył decyzje lekarskie MSW w S., z których wynika, że nie jest zdolny do pełnienia służby w Policji, ale nie świadczy o tym, że nie jest niezdolny do pracy. W ocenie ubezpieczonego świadczenie rentowe, które pobiera, nie ma związku z niezdolnością do pracy na otwartym rynku pracy.

W odpowiedziach na poszczególne odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie w całości przytaczając argumentację zamieszczoną w decyzji. ZUS podkreślił, że J. S. ma ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych. Dlatego też po ustaniu zatrudnienia w Urzędzie Miejskim w R., tj. po dniu 31 grudnia 2016 r. nie przysługuje mu prawo do zasiłku chorobowego z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy argumentował, że zasiłek chorobowy jest świadczeniem wypłacanym ubezpieczonemu, którym choroba przeszkodziła w znalezieniu pracy bądź podjęcia nowej, a tym samym uzyskaniu nowego źródła dochodów i wypłata zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia chorobowego dla rencistów nie może zostać podjęta, gdy osoby te posiadają inne źródło dochodu. Inne traktowanie osób uprawnionych do renty z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych nosiłoby charakter nierównego traktowania i naruszało art. 32 ust. Konstytucji RP.

Sprawy dotyczące poszczególnych odwołań zostały przez Sąd połączone do wspólnego rozpoznania i wyrokowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. od dnia 12 lipca 1996 r. ma ustalone prawo do renty policyjnej przyznanej z tytułu inwalidztwa na podstawie orzeczenia nr 297/96 Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej MSW w S. z dnia 12 lipca 1996 r.

Bezsporne , nadto:

- oświadczenie ubezpieczonego – k. 11-12 akt zasiłkowych ZUS;
- orzeczenia (...) k. 9 i 10 akt zasiłkowych ZUS;

- przesłuchanie ubezpieczonego – k. 89-90.

W okresie od 1 marca 2005 r. S. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę Urzędzie Miejskim w R. i podlegał z tego tytułu ubezpieczeniu chorobowemu. Umowa rozwiązała się za wypowiedzeniem pracownika z dniem 31 grudnia 2016 r. J.. Począwszy od dnia 30 grudnia 2016 r. J. S. pozostawał niezdolny do pracy w okresie do 18 czerwca 2017 r.

Bezsporne , a nadto:

- wypowiedzenie umowy o pracę – k. 5;

- świadectwo pracy – k. 6-7 oraz 2-3 akt zasiłkowych ZUS;

- zaświadczenie płatnika składek – k. 4-7 akt zasiłkowych ZUS;

- zaświadczenia lekarskie – k. 1, 8, 13 i 14 akt zasiłkowych ZUS oraz k. 1 poszczególnych akt zasiłkowych ZUS;

- przesłuchanie ubezpieczonego – k. 89-90.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Podstawą prawną żądania ubezpieczonego był art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity – Dz. U. 2016, poz. 372 z późn. zm. – zwanej dalej „ustawą zasiłkową”), zgodnie z którym zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

W sprawie między stronami nie było sporu co do podstawy faktycznej zgłoszonego roszczenia, a istota konfliktu między nimi sprowadzała się do odmiennego rozumienia regulacji art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z tym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Spór między stronami koncentrował się wokół kwestii, czy w sytuacji, kiedy ubezpieczony ma przyznane prawo do policyjnej renty inwalidzkiej, art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy wyłącza jego prawo do zasiłku chorobowego z tytułu niezdolności do pracy utrzymującej się po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Przedmiotowa kwestia była już kilkakrotnie przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego jak (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012 r., sygn. akt: II UK 168/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2013 r., sygn. akt: II UK 196/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. akt: I UK 368/13), a konsekwentny pogląd na sprawę oraz przemawiającą za nim argumentację, przedstawioną przez Sąd Najwyższy, Sąd w niniejszej sprawie podziela.

Trzeba zaznaczyć, że prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia ma charakter wyjątkowy. Co do zasady bowiem, celem zasiłku chorobowego, określonego w ustawie jest zapewnienie środków finansowych ubezpieczonemu, którzy w wyniku zaistnienia zdarzeń objętych ryzykiem ubezpieczenia chorobowego nie mogą uzyskiwać dochodu ze swojej działalności zarobkowej. Zasiłek chorobowy rekompensuje zarobek utracony przez ubezpieczonego. Z tego względu ustawodawca wyraźnie wyłącza prawo do zasiłku za te okresy niezdolności do pracy, w których ubezpieczony zachował prawo do wynagrodzenia (art. 12 ust. 1 ustawy zasiłkowej). Tymczasem zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia przysługuje osobom niepodlegającym ubezpieczeniu, a więc nie ma on ekwiwalentu w składce i to z tytułu zdarzeń nieobjętych ryzykiem ubezpieczenia chorobowego. Przyczyną utraty zarobku w tym wypadku nie jest bowiem czasowa niezdolność do pracy, ale zaprzestanie wykonywania działalności stanowiącej tytuł ubezpieczenia. W orzecznictwie prawo do tego świadczenia uzasadnia się koniecznością ochrony

wytworzonej przez chorobę przerwy w pracy oraz niemożnością wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) nowego zatrudnienia.

Ustawodawca, decydując się na taką ochronę ze względów społecznych, wskazał w art. 13 ustawy zasiłkowej negatywne przesłanki, których zaistnienie powoduje wyłączenie tej ochrony. Wspólną cechą przesłanek wyłączających prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia jest posiadanie przez osobę niezdolną do pracy innego źródła dochodu. Skoro jednak ustawodawca nie posłużył się ogólną kategorią opisującą przyczynę nieświadczenia zasiłku, jako brak źródeł utrzymania, lecz wymienił ich poszczególne źródła, tworząc zbiór zamknięty, oznacza to, iż wymienione źródła dochodów muszą być interpretowane w sposób ścisły, literalny.

W tym kontekście trzeba podkreślić, że przepis art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy stanowi o rencie z tytułu niezdolności do pracy, a nie innej rencie. W ustawach związanych z zabezpieczeniem społecznym różnych grup zawodowych jako „rentę z tytułu niezdolności do pracy” określa się świadczenia przyznawane na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst – Dz. U. z 2016 r., poz. 887) oraz na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst – Dz. U. z 2015 r., poz. 1242), w których to ustawach wprost określono cechy konstrukcyjne tak nazwanego świadczenia. Tymczasem świadczenie na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin z dnia 18 lutego 1994 r. (jednolity tekst – Dz. U. z 2016 r., poz. 708) przysługuje, co zostało wprost przez ustawodawcę wysłowione, osobom zdolnym do pracy oraz zostało określona jako „policyjna renta inwalidzka”. Wykładnia językowa art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy nie daje więc podstaw do tego, aby odwołującego się pozbawiać prawa do zasiłku chorobowego w sytuacji, gdy jest on objęta policyjną rentą inwalidzką.

Trzeba nadto zaznaczyć, że system zabezpieczenia rentowego policjantów nie podlega regułom rządzącym powszechnym systemem zabezpieczenia społecznego. Obie instytucje prawne podlegają swoistym regulacjom prawnym (określają je odrębne ustawy ustrojowe), a nadto mają odmienne źródła finansowania (w przypadku systemu powszechnego jest to Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, natomiast w przypadku rent i emerytur wojskowych wypłata następuje bezpośrednio z ministerialnych środków budżetowych). Odnoszenie zatem regulacji prawnych funkcjonujących w ramach powszechnego systemu zabezpieczenia społecznego do regulacji „branżowych” musi mieć szczególną podstawę prawną, w przeciwnym bowiem razie nie mieści się w ramach systemowych reguł wykładni prawa.

W konsekwencji należało uznać, że prawo do zasiłku chorobowego wyłączone jest tylko w tych okolicznościach, które wyczerpująco i wyraźnie określone zostały w art. 13 ust. 1 ustawy. Nie wymieniono w nim wojskowej renty inwalidzkiej przyznawanej policjantom z funduszy publicznych, więc pobieranie tego świadczenia nie uzasadnia odmowy prawa do zasiłku chorobowego.

Powyższa argumentacja prowadziła Sąd do wniosku, iż wydane przez organ w stosunku do ubezpieczonego decyzje były błędne. Stosownie więc do treści art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd poszczególne decyzje zmienił i przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okres nieprzerwanej niezdolności do pracy po ustaniu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 2017 r. do 18 czerwca 2017 r.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)